

#OdkrywamyPodlaskieGminy – Turośl

Na facebookowym profilu Województwa Podlaskiego trwa akcja #OdkrywamyPodlaskieGminy. Co tydzień przedstawiamy jedną z gmin. W piątek (20.05) zapraszamy do gminy Turośl.

Wieś Turośl powstała w wieku XVIII, pierwotnie jako osada leśniczego zlokalizowana nad rzeką Turoślanką. Przez dłuższy czas tereny dzisiejszej gminy były zastrzeżone do wyłącznej dyspozycji książąt mazowieckich (zagajone) – stąd pierwotna nazwa tej części puszczy brzmiała Zagajnica. Obszar Zagajnicy Królewskiej obfitował w tury i łosie, dlatego miejscowość nazwano – Turośl.

Pierwszymi osadami na jej terenie były rudy, czuli kuźnice, gdzie wytapiano żelazo z rudy darniowej, osady smolarzy produkujących smołę, dziegieć i węgiel drzewny oraz osady bartników zajmujących się rozwiniętą na szeroką skalę hodowlą pszczół. Turośl była również osadą leśną, a jej mieszkańcy trudnili się łowiectwem, pszczelarstwem, wytapianiem smoły, rudy darniowej i obróbką drewna. Z biegiem lat, gdy ubywało lasów, Turośl przekształcała się w osadę rolniczą.

W okresie międzywojennym Kurpiowszczyzna, spustoszona rabunkową gospodarką zaborcy i znacznie zniszczona w czasie I wojny światowej, stanowiła region ubogi. Krytyczna sytuacja licznej biedoty wiejskiej doprowadziła do podjęcia przez Kurpiów akcji protestacyjnych. W Turośli, Nowej Rudzie, Cieciorach miały miejsce wystąpienia przeciwko władzom i policji. Ich rezultatem był słynny marsz Kurpiów na Kolno w 1924 r., zakończony pomimo licznych represji częściowym cofnięciem uznawanych za

krzywdzące podatków.

W historii terenów, które zajmuje obecna gmina Turośl, najważniejszą rolę odgrywała typowo puszczańska gospodarka leśna, na czele z bartnictwem, ale także wydobywaniem bursztynu, który jako kopalina występuje w wybranych lokalizacjach dorzecza Narwi. Miód i bursztyn to „złoto” Kurpiowskiej Puszczy Zielonej (Zagajnicy). Pszczolę i bursztyn możemy znaleźć na herbie gminy - „W polu zielonym sznur bursztynów złoty, a w jego środku także pszczoła” – tak brzmi fachowy opis herbu gminy Turośl.

Miejsca warte odwiedzenia:

- Kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela, drewniany z II połowy XIX wieku;
- Kaplica cmentarna, drewniana z 1811r.;
- Wiatrak Koźlak znajdujący się przy budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Turośli.

Cały teren gminy Turośl należy do obszaru chronionego krajobrazu. W granicach gminy znajduje się 1 245,1 ha (6,27 proc. powierzchni gminy) obszarów Natura 2000, do których należą: dolina rzeki Rybnicy oraz Jezioro Łacha. Gmina Turośl jest regionem typowo rolniczym - około 68 proc. powierzchni zajmują użytki rolne, a około 25 proc. lasy.

źródło: wikipedia.org, turosl.pl

oprac.: Paulina Dulewicz

red.: Paulina Tołcz

fot.: Kamil Timoszuć

